

Aleksandra Mierzwa-Wutka Konserwacja i Restauracja Zabytków
Gradówek 39, 59-600 Lwówek Śląski
Tel. 669 034 805

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKO – RESTAURATORSKICH
DLA PROSPEKTU ORGANOWEGO Z KOŚCIOŁA P W ŚW. TRÓJCY
W RZAŚNIKU, PARAFIA SOKOŁOWIEC,
GMINA ŚWIERZAWA, WOJ. DOLNOŚLĄSKIE**

Opracowanie:

mgr Aleksandra Mierzwa-Wutka

1. WSTĘP

Przedmiotem planowanych prac konserwatorskich i restauratorskich jest prospekt organowy (XVIII w.) dekorowany zdobieniami snycerskim z kościoła filialnego p. w. św. Trójcy w Rzaśniku, w województwie dolnośląskim. Planowany zakres prac obejmuje pełną konserwację techniczną i estetyczną struktury architektonicznej szafy oraz ornamentalnej dekoracji snycerskiej;

2. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

- **Obiekt:** prospekt organowy, drewniany, złożony, malowany
- **Lokalizacja:** woj. dolnośląskie, gm. Świerzawa, kościół filialny p.w. Św. Trójcy, chór muzyczny;
- **Wymiary ogólne:** : Szafa główna wys. ok 300, z ornamentem na szczycie 330 cm, szer. ok 130, z uszakami 200 cm, głęb. ok. 70 cm, szafa sekcji pedałowej 177x 168x 69 cm;
Właściciel: parafia p. w. Św. Jadwigi Śląskiej w Sokołowcu;
- **Czas powstania:** 1713 r.
- **Warsztat:** śląski, autor organ Johann Christof May Wald z Pobiednej;
- **Rodzaj:** architektoniczna obudowa instrumentu z ornamentalną dekoracją snycerską. Prospekt wykonany w drewnie, pierwotnie pokryty monochromią, obecnie przemalowany-mazerunek, ornamenty pierwotnie złożone obecnie także przemalowane;
- **Temat:** obudowa architektoniczna instrumentu zdobiona ornamentem akantowym;
- **Miejsce przechowywania:** kościół filialny p.w. Św. Trójcy w Rzaśniku;

3. HISTORIA

Ks. Piotr Dębski

Organy w kościele filialnym pw. Trójcy Świętej w Rzaśniku, parafia p w. św. Jadwigi w Sokołowcu, dek. Świerzawa. Rok budowy: 1713.

Kościół filialny pw. Trójcy Świętej w Rzaśniku wzniesiony został w trzeciej ćwierci XIII wieku. W zachowanych źródłach historycznych wzmiankowany dopiero w 1368 r. Świątynia była częściowo przebudowana w XVI w. oraz w I poł. XVIII w. Kościół orientowany, murowany, jednonawowy, z węższym, prostokątnym prezbiterium nakrytym dwuprzęsłowym sklepieniem krzyżowo-żebrowym, z wieżą od zachodu z latarnią na wieży.¹

Organy wybudowane zostały w 1713 roku przez Johanna Christofa May Walda. Budowę instrumentu z pewnością należy wpisać w całościowy program prac związanych z przebudową kościoła, która miała miejsce w I poł XVIII wieku. Z tego okresu pochodzi z pewnością drewniana empora muzyczna. Organy do chwili obecnej nie były poddawane większym przebudowom. Zachowany pojemnościowy miech fałdowy pochodzi prawdopodobnie z końca XIX wieku lub z początku XX wieku. Piszczalki prospektowe wykonane z blachy cynkowej wykonane zostały prawdopodobnie w latach dwudziestych XX wieku, pierwotnie wykonane ze stopu cyny, przeznaczone zostały na cele militarne podczas I wojny światowej. Nie znane są nam obecnie dokumenty potwierdzające konfiskatę, jednak stan zachowania wskazuje na los, jaki podzieliła większość śląskich instrumentów

¹ J. Pilch, *Leksykon ...* s. 297.

organowych. Konserwację organów w latach dziewięćdziesiątych XX wieku przeprowadziła firma organmistrzowska Adama Wolańskiego z Lubania. Dokonano w tym czasie rekonstrukcji jednego z głosów o menzurze fletowej. Nowy głos otrzymał nazwę: *Flet otwarty 4'*. Instrument w chwili obecnej jest czynny.

Powyżej zdjęcia organ autorstwa Johanna Christofa May Walda o analogicznych cechach stylistycznych - z kościoła p w. Świętej Trójcy w Rzaśniku i kościoła p w. Wszystkich Świętych w Miskowicach.

Inskrypcja z podpisem autora umieszczona na organach w Rzaśniku.

4. OPIS FORMALNO-STYLISTYCZNY

Prospekt organowy z kościoła Świętej Trójcy w Rzaśniku to rodzaj architektonicznej zabudowy instrumentu. Jego wymiary to: wys. ok 300, z ornamentem na szczycie 330 cm, szer. ok 130, z uszakami 200 cm, głęb. ok. 70 cm.

Główna część, w której umieszczone są piszczałki zbudowana jest z pięciu pól. Trzy stanowią wieże piszczałkowe, oddzielone od siebie dwoma małymi polami piszczałkowymi. Wieże o prostokątnych polach, wysunięte półkoliście w przód, wsparte na konsolkach wolutowych. Część centralna znacznie wyższa. Pola piszczałek zdobione w górnej części ażurowym ornamentem akantowym, nawiązujących sposobem rozmieszczenia do rozchylonych na boki kotar. Całość zamyka od góry szeroki, profilowany gzyms. Do boków szafy dodane cztery uszaki, dwa duże oraz dwa mniejsze w górnej części, przylegające do boków wystającej wieży głównej. Detal snycerski utrzymany w stylistyce barokowej. Poniżej część cokołową oddziela prosty profilowany gzyms. Część cokołowa o kształcie prostokąta pionowego, w górnej części, po bokach zakończonego wolutami (obecnie część zdobienia oderwana). Ściany cokołu dekorowane prostokątnymi płycinami wydzielanymi profilowanymi listwami. Od frontu pole wypełniają prostokątne płyciny – dużej płycinie umieszczone kolejne, mniejsze. W części centralnej cokołu wbudowany kontuar. Boki szafy proste, dekorowane profilowanymi listwami, w górnej części z obydwu stron umieszczone kratownice.

Szafa prospektu pokryta mazerunkiem o brązowej barwie, ornamenty przemalowane na kolor brunatno-brązowy. Prawdopodobnie pierwotnie szafa posiada jasną barwę w bieli, na co wskazują miejsca otarć, tzw. naturalne odkrywki, natomiast dekoracja snycerska jest wykończona w bieli ze złożonym detalem.

Szafa organowa jest usytuowana na chórze, nieco oddalona od ściany, prospekt można obejść dookoła. Część mechanizmu instrumentu jest umieszczona za prospektem, w dodatkowej skrzyni. Charakterystycznym rozwiązaniem organmistrza Johanna Christofa May Walda było min. umieszczanie sekcji pedałowej, poza główną szafą organową, co można zaobserwować w organach Rzaśniku jak i organach w Marcinowicach. Autorstwo obydwu instrumentów zostało ustalone na podstawie zachowanych inskrypcji autora. Temat

podobieństw w budowie obydwu instrumentów poruszał ks. Piotr Dębski w ramach prac badawczych nad instrumentarium organowym w kościołach i kaplicach Diecezji Legnickiej.

Archiwalne zdjęcie organ pochodzące z karty zabytku z 1997 roku. Na fotografii widoczne niezachowane obecnie, akantowe zwieńczenie wież piszczałkowych.

5. TECHNIKA I TECHNOLOGIA WYKONANIA

Prospekt organowy wykonany z dwóch gatunków drewna, zabudowa architektoniczna szafy z drewna iglastego, natomiast dekoracje snycerskie z lipowego. Surowe drewno przed gruntowaniem przeklejono klejem glutynowym. Na tak przygotowaną powierzchnię, kładziono cienki grunt w przypadku architektury oraz kilka warstw zaprawy kredowo – klejowej na ornamentach. Następnie szlifowano i gładzono. Partie przeznaczone pod złocenia pokrywano pulmentem, po czym kładziono płatki złota. Obszary przeznaczone pod poler agatowano, natomiast pod mat, przeklejano klejem glutynowym. Następnie wprowadzono kolor monochromie w architektonicznej części szafy. Prospekt z Rzaśnika obecnie jest pokryty przemalowaniem tzw. mazerunkiem.

Mazerunek jest techniką zdobniczą, w której na tańszych gatunkach drewna imitowano usłojenie bardziej szlachetnych, droższych gatunków. Technika ta była powszechnie stosowana w pod koniec XIX w oraz w pierwszej połowie XX w. Na monochromatycznym, jasnożółtym podkładzie, nanoszono kolejną laserunkową warstwę, którą rozprowadzano specjalnie przygotowanym narzędziem z wyciętymi ząbkami, imitując układem pożądane usłojenie drewna. Inną nazwą mazerunku jest fladowanie.

Pierwotnie prospekt prawdopodobnie malowany w jasnej, białej kolorystyce, natomiast zdobienia ornamentalne są wykonane w bieli łączonej ze złotem. Wstępne ustalenia co do dokładnej budowy technologicznej, zostaną dokładnie rozpoznane w trakcie trwania prac konserwatorskich.

6. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Przez lata pełnienia swej funkcji konstrukcja prospektu oraz dekoracje snycerskie, podlegały naturalnym procesom starzenia i niszczenia materii. Z czasem poddawane były także, przekształceniom plastyczno-estetycznym oraz uległy destrukcyjnej działalności drewnojadów. Stan zachowania prospektu organowego oraz zdobiącej go dekoracji rzeźbiarskiej jest zróżnicowany, co wynika z faktu użycia różnych gatunków drewna. Działalność drewnojadów wyraźnie skupiła się w obszarze miękkiego drewna liściastego.

W części architektonicznej, zbudowanej z twardszego drewna iglastego, działalność drewnojadów nie spowodowała rozległych zniszczeń, jedynie miejscowo, można zauważyć

nieliczne otwory wylotowe. Drewno pod względem technicznym, zdaje się być w stosunkowo dobrym stanie. Inaczej w przypadku ażurowych dekoracji snycerskich, wykonanych prawdopodobnie z miękkiej lipy, podatnej na działalność owadzych szkodników. Ornamenty są mocno przeżarte, z łatwością mogą ulec złamaniu. Ich wnętrze w dużej mierze wypełnia zdegradowany pył drzewny. Larwy owadów przeżarły drewno od wewnątrz, na powierzchni zniszczenia są mniej dostrzegalne. Osłabiona struktura drewna jest bardziej podatna na mechaniczne uszkodzenia, jak ubytki formy w postaci odłamanych fragmentów snycerskiego detalu. Na powierzchni ornamentów, widoczne otwory wylotowe po owadzych szkodnikach drewna, które w niektórych partiach przechodzą przez warstwy zaprawy, polichromii i złocień

Zmienne warunki klimatyczne, panujące we wnętrzu świątyni spowodowały, pęknięcia i rozluźnienia stolarskich łączeń prospektu. Pod względem technicznym, szafa organowa wymaga ustabilizowania łączeń konstrukcyjnych. Okresowe zmiany wilgotności nie pozostały też bez wpływu, na trwałość gruntów kredowo-klejowych oraz wykonanej na nich polichromii i złocień. Na powierzchni szafy zaobserwowano drobne odspojenia oraz przetarcia warstw dekoracyjnych. W obszarze akantowych ornamentów, stwierdzono ubytki oraz liczne odspojenia warstw gruntów.

Prospekt przeszedł co najmniej jedną rozległą renowację, prawdopodobnie początkiem XX w. Jego obecny wygląd estetyczny jest wynikiem, ostatniego przekształcenia. Cała struktura architektoniczna oraz ornamenty zostały przemalowane. Warstwy przemalowań leżą na pierwotnych, zniszczonych i zabrudzonych warstwach pierwotnych. Na podstawie zaobserwowanych naturalnych odkrywek wiadomo, że pierwotny kolor szafy stanowiła monochromia w tonacji złamanej bieli. Dekoracja rzeźbiarska w całości wtórnie przemalowana ciemną, brunatną farbą. Obecnie warstwa ta jest zabrudzona i lekko spękana. Pozostałości pierwotnej pozłoty widoczne są w zakamarkach i zagłębieniach modelunku rzeźbiarskiego. W odspojeniach widoczna jest także, biała warstwa, co wskazuje, że pierwotną dekorację stanowiło zestawienie bieli (monochromia lub szypolen) ze złotem. Ostateczny układ warstw stratygraficznych, zostanie dokładnie rozpoznany w trakcie trwania prac przy obiekcie.

W dolnej części pół puszczalkowych zamocowane nowe wstawki drewna sosnowego. W kilku miejscach widoczne ślady po oderwanych aplikacjach rzeźbiarskich, prawdopodobnie profilach. Nie zachowało się także, dekoracyjne zwieńczenie wież w postaci

korony z ornamentu akantowego. Jeszcze kompletne zwieńczenie, można zobaczyć na zdjęciu archiwalnym z karty zabytku z 1997 roku.

Za prospektem, w odległości ok 40 cm, umiejscowiona jest dodatkowa skrzynia, stanowiąca obudowę dla mechanizmu. Skrzynia nie jest przemalowana, na jej ścianach zaobserwowano jedynie cienką warstwę białej, zabrudzonej monochromii, malowanej bezpośrednio na drewnie, na ściance z drugiej strony wykonano próby mazerunku.

7. WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Na podstawie wstępnego rozpoznania stwierdzić można, że omawiany zabytek wymaga interwencji konserwatorskiej zarówno pod względem technicznym jak i plastyczno-estetycznym. Podstawowym zagrożeniem jest czynnik biologiczny, tj. owadzie szkodniki drewna, które spowodowały zniszczenia tkanki drzewnej, szczególnie w przypadku elementów wykonanych z miękkiego drewna liściastego - ażurowych dekoracji snycerskich. Ustabilizowania wymagają także, miejscowo osypujące się warstwy zaprawy oraz osłabione łączenia konstrukcyjne.

Obecny wygląd estetyczny prospektu, jest wynikiem ostatniej renowacji, podczas której przemalowana została zarówno część architektoniczna jak i dekoracja rzeźbiarska. Obecnie, późniejsze przekształcenia fałszują pierwotny wygląd zabytku, oraz znacząco obniżają jego wartość artystyczną. Powrót do pierwotnego, migotliwego i jasnego wyglądu, przywróci organom pierwotny blask i urok. Należy podkreślić, że omawiany obiekt jest zabytkiem o dużym znaczeniu historycznym dla regionu, powinien być zatem odpowiednio zabezpieczony i użytkowany jako czynny instrument.

Planowana konserwacja prospektu, jest powiązana z zamiarem odnowienia całości, instrumentu. Naprawa i przywracanie funkcji instrumentu, powinno być realizowane całościowo, wraz z zabytkowym prospektem, ponieważ piszczałki po konserwacji, powinny być montowane w oczyszczonej i odpowiednio zabezpieczonej szafie, tak aby najbliższe otoczenie, nie wpływało niekorzystnie na instrument po pracach renowacyjnych.

Założeniem planowanych prac konserwatorskich i restauratorskich jest:

- dokładne rozpoznanie stratygrafii poszczególnych części prospektu. Zachowanie pierwotnych warstw technologicznych, usunięcie przemalowań i przekształceń pochodzących z późniejszych renowacji;
- przywrócenie poprawnego, stabilnego stanu technicznego obiektu poprzez wzmocnienie i zabezpieczenie zabytkowej materii, oraz powstrzymanie procesu postępującej destrukcji, przez usunięcie przyczyn zniszczeń w możliwie największym zakresie;
- przywrócenie wartości estetycznej i artystycznej obiektu w obszarach zdegradowanych i niezachowanych. Uzupełnienie ubytków warstw przy możliwie maksymalnym podporządkowaniu się technice i technologii oryginału.

Dla właściwego przeprowadzenia prac konserwatorskich, konieczny będzie częściowy demontaż obiektu. Zdemontowane zostaną wszystkie elementy ruchome prospektu, ornamenty i małe części architektury. Większe elementy architektury nie będą demontowane, zostaną poddane konserwacji na miejscu. Przed demontażem zostanie dokładnie rozpoznany i udokumentowany system łączy poszczególnych elementów. Pozwoli to, na powtórzenie sposobu mocowań przy montażu po konserwacji. Wszystkie części zostaną zinwentaryzowane i dokładnie zabezpieczone, następnie będą przewiezione do pracowni, gdzie zostaną poddane zabiegom konserwatorskim. Demontaż wymienionych elementów jest konieczny dla prawidłowego przeprowadzenia głębokiej impregnacji strukturalnej zniszczonego drewna.

W pierwszym etapie prac, w celu rozpoznania budowy stratygraficznej poszczególnych części obiektu, wykonane będą sondy odkrywkowe oraz badania chemiczne i analityczne. Po dokładnym rozpoznaniu, kolejnym krokiem będzie usunięcie późniejszych przekształceń oraz doczyszczanie i zabezpieczenie odkrytych warstw pierwotnych. Na tym etapie prac, przewiduje się przeprowadzenie komisji konserwatorskiej, w celu przedstawienia dotychczasowych ustaleń oraz omówienia dalszego kierunku działań konserwatorskich i restauratorskich.

W ramach konserwacji technicznej, zostaną wykonane zabiegi dezynfekcji oraz impregnacji wzmacniającej strukturę drewna. Metoda wykonania impregnacji będzie

dostosowana do stanu zachowania poszczególnych części ołtarza. W przypadku silnie zdegradowanych elementów, zabieg zostanie przeprowadzony w kilku etapach, tj. stopniowego utwardzania pyłu drzewnego, poprzez kilkukrotne zanurzenie w kąpeli z odpowiednim stężeniem impregnatu. Dla elementów o mniejszym stopniu uszkodzenia, przewiduje się miejscowe iniekcje oraz powlekanie od odwrocia.

Kolejne zabiegi techniczne stanowiąć będzie dopasowanie i sklejenie połamanych elementów oraz stabilizacja poluzowanych łączy konstrukcyjnych. Następnie uzupełnienie ubytków formy rzeźbiarskiej, wstawkami z drewna lub masą drewnopodobną Axon SC 258, zależnie od charakteru ubytków. Przewiduje się także wykonanie rekonstrukcji niezachowanych fragmentów detali rzeźbiarskich. Odspojone obszary zapraw zostaną zabezpieczone przez podklejenie, następnie uzupełnione gruntem kredowo-klejowym.

Niezachowane elementy zwieńczenia, będą odtworzone w oparciu o zdjęcia archiwalne. Rekonstrukcje zostaną wykonane w drewnie lipowym i wykończone analogicznie do pozostałych, zachowanych ornamentów.

Aranżacja plastyczno-estetyczna zabytku, nawiązywać będzie do odkrytych i zakonserwowanych warstw pierwotnych. W obszarach rekonstruowanych, forma rzeźbiarska oraz warstwa malarska zostanie odtworzona naśladowczo w stosunku do zachowanych partii oryginału. Ubytki w warstwie monochromii i szypolenu – jeśli potwierdzi się jego obecność w obrębie ornamentów, będą uzupełnione i kolorystycznie scalone. W przypadku architektury, prawdopodobnie uzupełnienia stanowiąć będzie cienko kładziony grunt, natomiast przy dekoracjach snycerskich grubiej kładziona zaprawa kredowo-klejowa. Powierzchnie złocień, zostaną uzupełnione złotem płatkowym w tradycyjnej technice klejowej na pulmencie. W przypadku mocno zdegradowanych złocień zakłada się ich odtworzenie, złotem płatkowym w technice klejowej na pulmencie, z zachowaniem pierwotnych podziałów na poler i mat (jeśli występują). W końcowym etapie prac warstwy złocień i monochromii po konserwacji zostaną odpowiednio zabezpieczone. Elementy zdemontowane po konserwacji zostaną ponownie zamocowane przy architekturze prospektu.

8. PROGRAM PRAC

Program prac badawczych

1. Kwerenda archiwalna mająca na celu zgromadzenie informacji o obiekcie i jego historii;
2. Badania analityczne - chemiczne i fizyczne mające na celu dokładne rozpoznanie budowy stratygraficznej poszczególnych części obiektu.

Program prac konserwatorskich; prospekt - architektura, dekoracje snycerskie

1. Demontaż części prospektu – małych elementów oraz ornamentów połączony z inwentaryzacją. Wykonanie dokumentacji fotograficznej przed rozpoczęciem prac.
2. Przygotowanie zdemontowanych elementów do transportu. Zabezpieczenie i przewiezienie do pracowni konserwatorskiej, gdzie poddane zostaną zabiegom konserwatorskim.
3. Wstępne oczyszczenie z kurzu i luźnych zabrudzeń przez omiecenie miękkimi pędzlami. Rozspojenie wadliwych i poluzowanych łączy stolarskich, usunięcie wtórnych, rdzewiejących gwoździ.
4. Dokładne rozpoznanie stanu zachowania oraz zakresu występowania warstw pierwotnych oraz wtórnych – odkrywki, badania analityczne.
5. Wykonanie zabiegów dezynfekcji i impregnacji strukturalnej drewna metodą kąpielii, iniekcji i powlekania zależnie od stanu zachowania danego elementu. Do impregnacji zostanie użyty 10 % roztwór *paraloidu B72* w *ksylenie*. W celu dezynfekcji i profilaktycznej ochrony drewna przed czynnikami biologicznymi, do impregnatu zostanie dodany środek toksyczny, *parachlorometakrezol*.
6. Usunięcie wtórnych nawarstwień. Etap ten, poprzedzony będzie przeprowadzeniem prób chemicznych i mechanicznych, mających na celu dobranie najbardziej optymalnej metody odsłaniania warstw pierwotnych.
7. Precyzyjne oczyszczanie oraz równoległe zabezpieczenie przez podklejenie 5-7% klejem glutynowym odsłoniętych pierwotnych monochromii i złoceń.

8. Oczyszczenie powierzchni drewna od odwrocia przy użyciu wody i detergentu, w razie konieczności odpowiednio dobranych rozpuszczalników.
9. Sklejenie pęknięć oraz połamanych elementów przy użyciu kleju stolarskiego. Przy klejeniu większych elementów osadzenie ich na kołkach drewnianych. W razie konieczności, wymiana wzmocnień konstrukcyjnych.
10. Wykonanie rekonstrukcji większych ubytków dekoracji snycerskiej oraz rekonstrukcji niezachowanych elementów zwieńczenia. Ubytki formy rzeźbiarskiej zostaną odtworzone w drewnie lub w masie epoksydowej drewnopodobnej *Axon SC258*, zależnie od rodzaju i charakteru ubytku, natomiast pełne rekonstrukcje elementów będą wykonane w drewnie lipowym.
11. Uzupełnienie ubytków drewna i większych spękań masą drewnopodobną *Axon SC258* lub kitem akrylowym, zależnie od rodzaju i wielkości ubytków. Opracowanie powierzchni kitów. Szczeliny i rozeschnięcia zostaną uzupełnione wstawkami z drewna osadzonymi na kleju stolarskim.
12. Uzupełnienie ubytków gruntu zaprawą kredowo-klejową (przed założeniem zapraw powierzchnia surowego drewna zostanie przeklejona ok. 7 % roztworem kleju glutynowego). Następnie opracowanie powierzchni poprzez szlifowanie i gładzenie.
13. Zależnie od stanu zachowania pierwotnych złocień: miejscowy retusz i uzupełnienie złotem płatkowym, w razie bardzo złego stanu zachowania pozłoty, wykonanie nowych złocień w tradycyjnej technice klejowej na pulmencie z zachowaniem pierwotnego charakteru złocień polerowanych lub matowych.
14. Kolorystyczne scalenie warstwy malarskiej z zastosowaniem farb olejnych *Rembrandt Talens*, lub farb retuszerskich na żywicy *Laropal*.
15. Zabezpieczenie monochromii ochronną warstwą werniksu półmatowego, natomiast złocień lakierem *Zapon* lub roztworem *Paraloidu B7*.
16. Po konserwacji przewiezienie zdemontowanych elementów prospektu do kościoła p w. Świętej Trójcy w Rzaśniku, następnie montaż na obiekcie.
17. Wykonanie dokumentacji opisowej i fotograficznej dokumentującej etapy prac konserwatorskich.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Zdj.1. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Prospekt organowy, widok od frontu.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.2-3. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Struktura architektoniczna i dekoracja snycerska w całości przemalowane. Architektura pokryta mazerunkiem. Zdjęcie poniżej widok na chór z prospektem organowym.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.4. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Akantowa dekoracja rzeźbiarska w całości przemalowana brunatną farbą, na jej powierzchni widoczne odpryski, pod którymi widać białą warstwę oraz złocenia.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.5. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Szafa organowa, widok z prawego boku.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.6. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Szafa organowa, widok lewego boku.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.7. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokołowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Na zdjęciu widoczne umieszczenie mechanizmu instrumentu poza główną szafą, w odległości ok 40 cm od prospektu mechanizm umieszczony w kolejnej skrzyni o prostej budowie. Mniejsza skrzynia malowana cienką warstwą białej farby.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.8. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Widok na górną część prawego boku prospektu, w której zamocowana jest kratownica.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.9. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokołowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Widok na szafę w miejscu gdzie wbudowany jest kontuar.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.10. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Na fotografii widoczny fragment z osypującą się dekoracją mazeru. Pod późniejszym przemalowaniem widoczna biała warstwa.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.11. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Detal, w kilku miejscach zauważyć można ślady po zamocowanych tu wcześniej aplikacjach. Ślad po dekoracji w typie ślimacznicy pokryty mazerunkiem, co wskazuje, że został oderwany jeszcze przed ostatnią renowacją.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.12. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Wspornik wieży piszczałkowej, również pokryty mazerunkiem.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.13. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Fragment mazerowanej warstwy. W miejscu przetarcia wyraźnie widoczna warstwa bieli.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.14. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokołowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Zbliżenie fragment powierzchni dekoracji snycerskiej. Widoczna ciemna, spękana warstwa przemalowania, która ma tendencje do łuszczenia i odspajania. Na fotografii widoczne też otwory wylotowe po drewnojadach.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.15. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. e. Zbliżenie fragment powierzchni dekoracji snycerskiej. Widoczna ciemna, spękana warstwa przemalowania, która ma tendencje do łuszczenia i odspajania. Na fotografii widoczne też otwory wylotowe po drewnojadach.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.16. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokółwiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Fragment dekoracji snycerskiej. Widoczna ciemna, spękana warstwa przemalowania, która ma tendencje do łuszczenia i odspajania.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.17-18. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokolowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Odwrocie, widoczne dwie skrzynie w których rozmieszczono cały mechanizm instrumentu.

Fot. Marzec, 2023 r.

Zdj.19. Prospekt organowy XVIII w., kościół p.w. Świętej Trójcy, parafia Sokołowiec, gm. Świerzawa, woj. dolnośląskie. Widok od odwrocia na całą konstrukcję prospektu.

Fot. Marzec, 2023 r.